

**Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas uzklauššanas sanāksme par
par SIA „Getliņi EKO” iesniegto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma sadzīves
atkritumu poligonā „Getliņi” tarifu projektu**

PROTOKOLS

SIA „Getliņi EKO” administrācijas ēkas apspriežu zālē, Kaudzīšu ielā 57, Rumbulā, Stopiņu
novadā.

2018.gada 24.aprīlī

Nr.10

Sanāksmi vada:

Inese Vēvere, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators),
Ūdenssaimniecības un atkritumu apglabāšanas pakalpojumu departamenta Atkritumu apglabāšanas
pakalpojuma nodaļas vadītāja.

Piedalījās:

Rudīte Ķikuste, Salaspils novada dome;
Sandris Raitums, AS „Olaines ūdens un siltums”.

Uzaicinātie:

Imants Stirāns, SIA „Getliņi EKO” valdes priekšsēdētājs;
Jūlija Abejeva, SIA „Getliņi EKO” (turpmāk – Komersants) finanšu direktore.

Sanāksmi protokolē:

Ināra Teibe, Regulatora Ūdenssaimniecības un atkritumu apglabāšanas pakalpojumu departamenta
Atkritumu apglabāšanas pakalpojuma nodaļas vecākā eksperte.

Uzklauššanas sanāksmi sāk plkst.11.02.

Darba kārtība:

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmi (Regulatora prezentācija – informācija par tarifa
projekta izskatīšanas kārtību, regulēto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumu).
2. Komersanta pamatojums par iesniegtā sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu
projekta aprēķināšanas nepieciešamību.
3. Sanāksmes dalībnieku jautājumi, Komersanta un Regulatora pārstāvju atbildes.
4. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku priekšlikumi un ieteikumi par SIA „Getliņi EKO”
iesniegto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma sadzīves atkritumu poligonā
„Getliņi” tarifu projektu.

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību

I.Vēvere informē klātesošos uzklauššanas sanāksmes dalībniekus par sanāksmes mērķi un norises
kārtību, par tarifu projekta izvērtēšanas procesu Regulatorā, par regulēto sadzīves atkritumu
apglabāšanas pakalpojumu, papildus skaidro Regulatora kompetenci un to, ka sadzīves atkritumu
apglabāšanas pakalpojuma tarifs ir tikai daļa no kopējās sadzīves atkritumu maksas, kā arī par
izmaiņām sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikā saskaņā ar
grozījumiem Atkritumu apsaimniekošanas likumā, kas stājas spēkā no 2018.gada 1.janvāra
(sagatavota Regulatora prezentācija).

I.Vēvere aicina SIA „Getliņi EKO” pārstāvi iepazīstināt uzklaušības sanāksmes dalībniekus ar pamatojumu par sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas nepieciešamību.

2. Komersanta pamatojums par jaunā tarifa aprēķināšanas nepieciešamību.

Komersants ir sagatavojis prezentāciju par jauna sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu projekta (turpmāk – tarifu projekts) aprēķināšanas nepieciešamību.

J.Abejeva iepazīstina uzklaušības sanāksmes dalībniekus ar SIA „Getliņi EKO” tarifu projektu. Komersants norāda, ka sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa izmaiņas ir saistītas ar izmaiņām Atkritumu apsaimniekošanas likumā, sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodikā, kā arī ar spēkā esošā tarifa aprēķinā iekļauto izmaksu pieaugumu.

Šobrīd kopējais maksājums par nešķirotu sadzīves atkritumu pieņemšanu atkritumu poligonā ir 40,92 EUR/t, ieskaitot dabas resursu nodokli (turpmāk – DRN). Spēkā esošais tarifs tika izstrādāts 2015.gadā, pamatojoties uz jauno ieviesto tehnoloģisko procesu plānotajām izmaksām, kā būtiskāko var minēt sadzīves atkritumu sagatavošanu apglabāšanai. Regulatorā iesniegtais tarifu projekts 55,33 EUR/t, ieskaitot DRN, ir balstīts jau uz faktiskajām 2017.gada izmaksām, kā arī ir iekļautas izmaksas saskaņā ar šī gada atkritumu poligona attīstības plāniem.

Kā jau iepriekš tika minēts, tarifu projekts ir iesniegts, jo sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma pilnās izmaksas ir pieaugušas, bet ir arī samazinājies ievestais sadzīves atkritumu apjoms, kas tieši ietekmē tarifa pieaugumu uz vienu tonnu. Lielākās izmaiņas tarifā skar pamatlīdzekļu nolietojuma, personāla un ekspluatācijas izmaksu posteņus.

Pamatlīdzekļu nolietojuma izmaksu pieaugums skaidrojams ar jaunu pamatlīdzekļu iegādi un infrastruktūras objektu izveidi. Taču tarifu projektā pagaidām nav iekļautas izmaksas, kas saistītas ar pamatlīdzekļu iegādi plānoto investīcijas projektu rezultātā. Atkritumu poligona attīstībai Komersants izmanto dažādas līdzfinansējuma piesaistes iespējas, tādējādi ļaujot samazināt pamatlīdzekļu nolietojuma izmaksas tarifā.

Atkritumu poligonā strādā 111 darbinieki, kas ikdienā nodarbojas ar atkritumu poligona infrastruktūras objektu apkalpošanu. Personāla izmaksu pieauguma iemesli ir saistīti ar 7 jaunu darbinieku piesaisti, kas tieši tiek nodarbināti atkritumu apsaimniekošanas nozarē, valsts noteiktajām sociālajām iemaksām, kā arī atalgojuma pieaugumu prognozētās inflācijas apmērā atbilstoši darba koplīgumā atrunātajiem nosacījumiem.

Liela izmaksu pozīcija tarifu projektā ir sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai, kas, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu, ir palielinājusies. Pieaugusi ir pakalpojuma cena par vienas tonnas sagatavošanu apglabāšanai. Pakalpojuma sniedzējs ir izvēlēts iepirkuma procedūrā un līguma nosacījumos ir iestrādāti dažādi izmaksu pieauguma mehānismi, kas saistīti ar tādu resursu, kā elektroenerģija un personāls, izmaksu pieaugumu. Arī atkritumu poligona „Getliņi” sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa pieaugums ietekmē sagatavošanas apglabāšanai cenu, jo sadarbības modelis ar pakalpojumu sniedzēju paredz, ka to atkritumu daļa, kuru tālāk vairs nevar pārstrādāt, šķirošanas rūpnīcas apsaimniekotājs nodod apglabāšanai poligona „Getliņi” atkritumu krātuvē.

Būtiska izmaksu pozīcija ir arī ikdienas pārklājums, kuru Komersants klāj gan bio-reaktora šūnā, gan inerto atkritumu šūnā. Tas tiek darīts, lai samazinātu atkritumu poligona nelabvēlīgo ietekmi uz apkārtējo vidi, t.sk. vēja izkļiedētie atkritumi, smakas, nokrišņu nokļūšana atkritumu krātuvē un papildus infiltrāta veidošanās. 2017.gadā tika noklāts par 30 000 m² lielāks laukums nekā spēkā esošajā tarifā iekļautās izmaksas.

Ir manījusies arī atkritumu krātuves infiltrāta apsaimniekošanas pieeja. Komersants iepriekš izmantoja bioloģisko infiltrāta attīrīšanas metodi, tas nozīmē, ka infiltrāta attīrīšanu nodrošināja baktērijas. Taču esošā infiltrāta attīrīšanas metode nespēja nodrošināt vides prasības, kā arī, lielā infiltrāta piesārņojuma dēļ, pašiem piederošo bioloģiskās attīrīšanas iekārtu jauda bija kļuvusi nepietiekama. Lai izpildītu vides prasības, ir izbūvēts kanalizācijas pievads līdz tuvākajai SIA „Rīgas ūdens” akai un infiltrāts tiek novadīts kopējā kanalizācijas sistēmā. Lai arī šīs izmaksas paaugstina tarifu, tas ir ekonomiski izdevīgākais variants pakalpojuma lietotājam, nekā ja Komersantam būtu jāpaplašina savas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, lai nodrošinātu vides prasību izpildi.

Lai izpildītu vides prasības, poligonā tiek ieviests jauns process – specializētā auto transporta ritošās šasijas mazgāšana. Tās mērķis ir minimizēt kaitīgo vielu izplatību ārpus poligona teritorijas, izbraucot automašīnai no atkritumu krātuves. Aptuvenās izmaksas ir 1,50 EUR par vienu tehnikas vienību, kas ietver amortizācijas izmaksas, personāla izmaksas, ūdens patēriņu un citas izmaksas.

Atkritumu poligonā ir izveidots vides izglītības centrs, kura mērķis ir izglītēt sabiedrību un uzņemt dažādas interesantu grupas ne tikai darba dienās, bet arī brīvdienās. Komersants plāno ar interaktīvu modeļu palīdzību, bez gida klātbūtnes, nodrošināt cilvēkiem iespēju iepazīties ar visiem atkritumu poligonā notiekošajiem procesiem.

Izmaksas palielina arī degvielas akcīzes nodokļa, elektrības obligātā iepirkuma komponentes un būvkomersanta nodevas pieaugums.

Tarifu projektā ir iekļautas jaunas izmaksas kredīta maksājumu postenī, kas līdz šim nav bijušas. Tas ir saistīts ar to, ka Komersants jau ir sācis lielus poligona infrastruktūras būvniecības darbus (esošo biodegradācijas šūnu un bioreaktora pārklāšana ar rekultivācijas segumu, jaunu biodegradācijas šūnu izbūve vecā kalna vietā, vecot grunts nomaiņu, infiltrāta apsaimniekošanas sistēmas rekonstrukciju u.c. būvdarbi). Tā kā atkritumu krātuves kapacitāte nodrošina apglabāšanu tikai tuvākajiem 5-6 gadiem, tad ir jābūvē jauna atkritumu šūna. Poligonā šobrīd nav vietas šādu jaunu šūnu izbūvei, tad lai to izdarītu, ir jāveic vecā kalna norakšana un pāršķirošana, lai tā vietā varētu ierīkot jaunas atkritumu deponēšanas šūnas. Minētā projekta kopsumma ir ap 11 milj. EUR. Komersants pats nespēj nodrošināt šī projekta naudas plūsmu, tāpēc finanšu resursus uzņēmums konkursa kārtībā piesaistīs no finanšu iestādes. Tarifu projekta izmaksās iekļauti kredīta procentu maksājumi 115 tūkst. EUR apmērā.

Ir samazinājušies kopējie ieņēmumi, kas samazina tarifa izmaksas, kas saistīts ar to, ka mazāk tiek saražota elektroenerģija, jo samazinās metāna saturs atkritumu poligona biogāzē. Tāpat arī ir pieaugušas biogāzes iekārtu remonta izmaksas, jo iekārtas ir vecas un jau noamortizējušās. Minams arī darba spēka un ražošanas izmaksu pieaugums elektroenerģijas ražošanas nozarē, kas arī samazina peļņu.

Tālāk Komersants iepazīstina ar veiktajiem efektivitātes pasākumiem. Komersants norāda, ka maksimāli tiek gūti ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības virzieniem, lai varētu samazinātu tarifa izmaksas. Ir automatizēta degvielas uzskaites un kontroles sistēma. Ar Eiropas Savienības (turpmāk – ES) līdzfinansējumu Komersants ir uzbūvējis siltumnīcu gurķu audzēšanai, kas ir aprīkota ar LED gaismām un ir liels ieguvums ilgtermiņā. Siltumnīcas apkurei tiek izmantota siltumenerģija, kas rodas kā blakusprodukts no atkritumiem savāktās biogāzes sadedzināšanas procesā, ražojot elektroenerģiju. Ar ES finansējuma atbalstu Komersants ir iegādājies būvgružu pārstrādes iekārtas un ražo šķembas no atkritumu poligonā pieņemtajiem būvgružiem. Pārsvārā šīs šķembas izmanto pašu iekšējo saimniecisko vajadzību nodrošināšanai, nedaudz piedāvā arī tirgum. Iepriekš Komersants šķembas infrastruktūras uzturēšanai pirka, bet tagad pilnībā iztiek ar saviem resursiem. Komersants turpina attīstīt atkritumu poligona darbību, lai samazinātu dabas resursu nodokļa maksājumu par apglabājamo atkritumu daļu. Ir iesniegts projekta pieteikums ES līdzfinansējuma saņemšanai bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīcas izbūvei. Komersants šogad plāno novērst veiktā

energoaudita aizrādījumus un nepilnības. No šī gada 1.jūlija Komersants ievieš jaunu atkritumu uzskaites sistēmu, lai klientiem būtu ērtāk nodot atkritumus un samazinātos rinda pie atkritumu poligona vārtiem. Jaunā sistēma ļaus kravu deklarēt jau iepriekš, pirms uzbraukšanas uz svariem. Šobrīd jaunā sistēma jau ir testēšanas režīmā. Komersants turpinās strādāt pie dažādu ārējo finanšu fondu piesaistes, lai turpinātu atkritumu poligona attīstību, un atkritumu daudzums, kas tiktu apglabāts un par ko jāmaksā liels DRN, arvien samazinātos.

3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi, komersanta un Regulatora pārstāvju atbildes par tarifu projektu.

I.Vēvere dod vārdu sanāksmes dalībniekiem jautājumiem.

R.Ķikuste jautā, Jūs teicāt, ka ir samazinājies atkritumu poligonā pieņemtais atkritumu daudzums. Vai tas nozīmē, ka mēs vairāk šķirojam?

J.Abejeva atbild, ka sadzīves atkritumu daudzums ir samazinājies, jo samazinās iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo Rīgā. Iespējams, ka iedzīvotāji no Rīgas pārvietojas uz dzīvi Pierīgas pašvaldībās. Kopējā statistika par iedzīvotāju skaitu galvaspilsētā nav augšupejoša.

R.Ķikuste papildina, mums gan palielinās gan iedzīvotāju skaits, gan atkritumu daudzums.

J.Abejeva norāda, ka pieaug arī dalīti vāktu atkritumu apjoms, kas uz kopējo atkritumu samazinājumu dod ietekmi aptuveni 1,5-2%.

I.Stirāns norāda, ka pieņemtais būvgružu apjoms pieaug, jo valsts realizē stingrāku administratīvo kontroli un uzskaiti par būvgružu apsaimniekošanu. Labāka situācija veidojas arī ar rūpniecības atkritumiem. Jaunās uzskaites sistēmas ieviešana, no šī gada jūlija, klientiem pašiem ļaus nodeklarēt savus radītos atkritumus pēc atkritumu klasifikatora.

J.Abejeva papildina, arī Valsts vides dienests norāda, ka atkritumu poligonā nav iespējams nodot atkritumus pēc sešciparu atkritumu klasifikatora kodiem, lai uzskaitītu tos ražošanas atkritumu veidus, kurus faktiski rada un nodod apglabāšanai.

R.Ķikuste pastāsta par tendenci, ko ir novērojusi Pierīgas pašvaldībās, tajā skaitā Salaspils novadā, ka parādās komersanti, kas prasa pašvaldībām īslaicīgu atkritumu novietošanas atļauju rūpnieciskās apbūves teritorijās lielumam atkritumu apjomam bez nodoma protokoliem turpmākai pārstrādei.

I.Stirāns nobeidz stāstījumu ar turpmākajiem poligona „Getliņi” attīstības plāniem - plānotajām investīcijām saistībā ar bioloģisko atkritumu pārstrādes rūpnīcas būvniecību un no atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerācijas iespējām. Pagaidām nekas no nākotnē plānotā nav iekļauts tarifu projektā, bet aptuveni pēc 2 gadiem, kad prognozes varētu tapt par realitāti, ir plānots atkal izstrādāt jaunu tarifu projektu.

4. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku priekšlikumi un ieteikumi

Uzklauššanas sanāksmes dalībniekiem nav priekšlikumu un ieteikumu par sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu projektu.

I.Vēvere pateicas Komersanta pārstāvjiem un uzklauššanas sanāksmes dalībniekiem par atsaucību un slēdz sanāksmi.

Uzklauššanas sanāksmi slēdz plkst.12.10

Uzklauššanas sanāksmes vadītāja

I.Vēvere

Protokolētāja

I.Teibe